

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

tirsdag 21. oktober 2008 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Fr. Selmers vei 2

Kart I

Sak	Side
82/08 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23.09.2008	2
83/08 Forvaltningsrevisjonsrapport 5/2006 Analyse av pleie- og omsorgstjenester med bruk av KOSTRA - Oppfølging.....	2
84/08 Notat fra byråden for velferd og sosiale tjenester - Rapport 15/2007 Leveranse og journalføring i hjemmesykepleien	3
85/08 Forvaltningsrevisjonsrapport nr 16/2007 Systemgjennomgang av byggesaksprosesser i Plan- og bygningsetaten - Etatens statusrapport per 30.06.2008	4
86/08 Endelig innberetning om økonomiske misligheter ved hjemmetjenesten i Bydel Frogner	5
87/08 Endelig innberetning om økonomiske misligheter i Park og idrett Oslo KF	6
88/08 Kontroll av folkevalgtes pensjoner	7

82/08

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23.09.2008

Protokollen følger vedlagt

83/08

Forvaltningsrevisjonsrapport 5/2006 Analyse av pleie- og omsorgstjenester med bruk av KOSTRA - Oppfølging

Saken gjelder:

I 2005/2006 gjennomførte Kommunerevisjonen et forvaltningsrevisjonsprosjekt med tittelen *Analyse av pleie- og omsorgstjenester med bruk av Kostra* (rapport 5/2006). Undersøkelsen var rettet mot de 15 bydelene og deres måltall og rapporterte resultater på tjenesteområdet pleie og omsorg. Kontrollutvalget vedtok 23.01.2008 (sak 5) at Kommunerevisjonen skulle gjennomføre en oppfølgingsundersøkelse.

I den opprinnelige undersøkelsen fant Kommunerevisjonen at Oslo kommune hadde utfordringer med å få tilfredsstillende kvalitet på måltall og rapportering av resultater for pleie- og omsorgstjenester i bydelene. Den gangen konkluderte Kommunerevisjonen med at kommunen bør sørge for at alle bydelene fastsetter måltall der det kreves. I denne oppfølgingen har Kommunerevisjonen valgt å se på hvordan Byrådsavdeling for finans og utvikling og Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester har fulgt opp de tiltakene de varslet i etterkant av undersøkelsen.

Oppfølgingsundersøkelsen viser at begge byrådsavdelingene har iverksatt tiltak for å forbedre styringsinformasjonen om pleie- og omsorgstjenestene i bydelene.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Byrådsavdeling for finans og utvikling og Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester skriver at de har gjennomført tiltak for å sikre at bydelene fastsetter egne måltall der dette kreves, at kompetansen i bydelene vedrørende Kostra-arter og -funksjoner er søkt styrket og at statistikkgrunnlaget for pleie og omsorg er bedre tilrettelagt gjennom dialog med Statistisk sentralbyrå. Kontrollutvalget imøteser at styringsinformasjonen fra Kostra suppleres med utfyllende informasjon fra individuelt basert pleie- og omsorgsstatistikk.

Kontrollutvalget tar oppfølgingsundersøkelsen av rapport 5/2006 *Analyse av pleie- og omsorgstjenester med bruk av Kostra* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 09.10.2008.

84/08

Notat fra byråden for velferd og sosiale tjenester - Rapport 15/2007 Leveranse og journalføring i hjemmesykepleien

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 15.11.2007, sak 104, rapport 15/2007 *Leveranse og journalføring i hjemmesykepleien* og vedtok følgende:

Kontrollutvalget merker seg de mangler og svakheter som framkommer i Kommunerevisjonens rapport 15/2007 *Leveranse og journalføring i hjemmesykepleien*.

Utvalget forutsetter at Bydel Gamle Oslo og Bydel Vestre Aker sørger for at hjemmesykepleie ytes i tråd med vedtak og kommunens kvalitetskrav, samt at journalføring og oppfølging er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 15/2007 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomitéen.

Byråden for velferd og sosiale tjenester gir i notat til kontrollutvalget av 06.10.2008 en redegjørelse om gjennomførte tiltak i de to undersøkte bydelene Gamle Oslo og Vestre Aker. Av denne framgår det at bydelene har iverksatt relevante tiltak, herunder omorganisering, opplæring, informasjon til brukere, samt bruk av tiltaksplaner og arbeidslister. Kommunerevisjonen vil på et senere tidspunkt på vanlig måte vurdere behovet for en oppfølgingsundersøkelse i de to bydelene.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar byrådets redegjørelse om status for bydelenes arbeid med oppfølging av rapport 15/2007 *Leveranse og journalføring i hjemmesykepleien* til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 09.10.2008 m/vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport nr 16/2007 Systemgjennomgang av byggesaksprosesser i Plan- og bygningsetaten - Etatens statusrapport per 30.06.2008

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen foretok i 2006-2007 en systemgjennomgang av byggesaksbehandlingen i Plan- og bygningsetaten. I undersøkelsen ble forhold knyttet til arbeidsdeling, kvalitetssikring av den løpende saksbehandlingen og den overordnede ledelsens kontroll og oppfølging av byggesaksbehandlingen vurdert, og det ble påpekt en rekke svakheter på alle områdene. Undersøkelsen resulterte i rapport 16/2007 *Systemgjennomgang av byggesaksprosesser i Plan- og bygningsetaten* hvor Kommunerevisjonen bl.a. konkluderte med at "det (...) ikke kan sies å ha vært tilfredsstillende styring og kontroll med prosesskvaliteten i byggesaksbehandlingen i Plan- og bygningsetaten."

I sine uttalelser til rapporten sluttet Plan- og bygningsetaten og byråden for byutvikling seg til Kommunerevisjonens vurderinger og anbefalinger, og varslet en rekke tiltak. Kontrollutvalget behandlet saken i møte 15.11.2007 (sak 102). I vedtaket heter det bl.a. at kontrollutvalget "ber om å få oversendt statusrapport per 30.06.2008 for iverksettingen av tiltak".

Plan- og bygningsetaten avga statusrapporten i brev til Byrådsavdeling for byutvikling datert 01.07.2008. I statusrapporten skriver etaten at en søker å følge opp og implementere alle anbefalingene fra Kommunerevisjonens gjennomgang av byggesaksområdet. Etatens oppfølging av revisjonsrapporten blir konsentrert rundt hovedtemaene

- omorganiseringer og prosessforbedringer med systemstøtte
- virksomhetsplan og resultatmål/rapportering
- kvalitetsstyring og internkontroll

Etaten rapporterer status for en rekke tiltak som enten er iverksatt, som er under iverksettelse eller som vil bli iverksatt i nær fremtid.

Kommunerevisjonen merker seg informasjonen i statusrapporten og konstaterer at Plan- og bygningsetaten rapporterer å ha kommet langt i iverksettelsen av tiltakene som ble varslet i høringsuttalelsen til revisjonsrapporten. I forbindelse med utarbeidingen av Kommunerevisjonens forslag til forvaltningsrevisjon for første halvår 2009 vil behovet for ytterligere revisjon på dette området bli vurdert. I dette arbeidet vil Kommunerevisjonen basere seg på informasjon fra flere kilder, den foreliggende statusrapporten vil være en av dem.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Plan- og bygningsetatens statusrapportering per 30.06.2008 til orientering.

Kontrollutvalget konstaterer at statusrapporten viser at etaten har tatt Kommunerevisjonens vurderinger og anbefalinger i rapport 16/2007 alvorlig, at mange tiltak er iverksatt og at ytterligere tiltak vil bli iverksatt.

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonen vil vurdere behovet for ytterligere revisjon på området, og at Kommunerevisjonen kommer tilbake med sin vurdering av dette i forslaget til forvaltningsrevisjon for første halvår 2009.

Saken oversendes byutviklingskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.10.2008 m/vedlegg

86/08

Endelig innberetning om økonomiske misligheter ved hjemmetjenesten i Bydel Frogner

Saken gjelder:

Politiet satte i slutten av november 2007 i gang etterforskning mot en omsorgsarbeider (NN) i hjemmetjenesten i Bydel Frogner for tyveri av penger fra en av bydelens brukere.

Retningslinjene for håndtering av brukernes midler forbyr ansatte å ta ut penger fra banken for brukere. NN ble innkalt til sin overordnede, og bekreftet at hun var kjent med reglene. NN ble deretter suspendert fra sin stilling med øyeblikkelig virkning.

Politiet har i ettertid opplyst (muntlig) overfor bydelen at det skal være tatt ut inntil kr 140 000 fra brukerens konto ved bruk av bankkort i perioden mai 2006 til mai 2007. NN ble anmeldt til politiet av brukerens pårørende. Saken ble henlagt av politiet, men henleggelsen ble anket. Kommunerevisjonen har fått opplyst (muntlig) av politiet at saken ble endelig henlagt 24.04.2008 pga. bevisets stilling.

NN fikk avskjed 20.02.2008 med bl.a. følgende begrunnelse:

.. du har bemektiget deg bankkort og pinkode fra en av hjemmetjenestens brukere og tatt ut penger fra vedkommendes bankkonto. Dette er gjort i tjeneste i bydelens hjemmesykepleie. Ifølge brukerens datter skal du ha tatt ut kr 140 000 som det ikke kan redegjøres for...

NN har opplyst til bydelen at det var brukeren som hadde tatt initiativ til at hun skulle handle på hans vegne ved bruk av bankkort, og at innkjøpene ble foretatt i arbeidstiden. Reglene om håndtering av brukernes midler sier at det ikke er anledning til å hjelpe brukere med å ta ut penger. Ved en inkurie hadde NN ikke undertegnet på at hun hadde lest og forstått disse reglene. NN innrømmet imidlertid at hun kjente til reglene, dvs. hun hadde fått en muntlig orientering. Bydel Frogner har etter denne saken gått gjennom sine rutiner, og forsikret seg om at alle ansatte har undertegnet på erklæringen om at de kjenner til reglene om håndtering av brukernes midler.

Verken brukeren eller brukerens pårørende har krevd erstatning fra Bydel Frogner for tap, og bydelen har ikke vurdert erstatningsansvaret.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 10.10.2008 om økonomiske misligheter ved hjemmetjenesten i Bydel Frogner til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.10.2008

87/08

Endelig innberetning om økonomiske misligheter i Park og idrett Oslo KF

Saken gjelder:

En banemester (NN) ved Park og idrett Oslo KF disponerte et bensinkort for å fylle drivstoff på anleggsmaskiner osv. Sommeren 2007 avdekket avdelingssjefen hans at NN hadde brukt bensinkortet utenom arbeidstiden. En gjennomgang av alle fakturaene for bruken av bensinkortet fra slutten av 2006 frem til sommeren 2007 avdekket at NN hadde brukt kortet 41 ganger urettmessig for totalt kr 11 872.

NN disponerte også en mobiltelefon. En gjennomgang av fakturaene knyttet til bruken av denne telefonen viste at NN hadde brukt mobiltelefonen privat for totalt kr 4 052. NN har i møte med foretaket 21.12.2007 innrømmet de faktiske forholdene.

NN ble meddelt varsel om avskjed 11.12.2007, men fikk av ulike årsaker ikke avskjed før 13.08.2008. Begrunnelsen for avskjeden var bl.a. følgende:

Grunnlaget er faktura for bensin som viser at du har misbrukt foretakets bensinkort utenfor arbeidstiden, under sykefravær, ferie og utenfor arbeidsområde. Det er dokumentert 41 tilfeller av misbruk, og dette utgjør til sammen kr 11 872. I tillegg kommer misbruk av tjenestetelefon på til sammen kr 4 052.

Etter Kommunerevisjonens oppfatning er det uholdbart at NN ikke ble meddelt avskjed før åtte måneder etter at han hadde innrømmet forholdene og fått varsel om avskjed. NN har vært sykemeldt sammenhengende fra 22.05.2007. Lønnen til NN er stoppet fra og med mars, dvs. siste lønnsutbetaling var 28.02.2008.

NN har overfor Park og idrett Oslo KF (muntlig) sagt seg villig til å betale tilbake det han urettmessig har tilegnet seg ved misbruk av bensinkort og mobiltelefon, totalt kr 15 923, men han har pr. dags dato ikke betalt tilbake noe. Saken er 09.10.2008 oversendt til kemneren til inkasso.

Park og idrett Oslo KF har i samsvar med byrådetts rundskriv 14/95, punkt 3a, vurdert politianmeldelse, og kommet frem til at NN ikke bør anmeldes pga. *vedkommendes livssituasjon*.

Saken har avdekket svake rutiner mht. attesterting av fakturaer for bensinkort og fakturaer for mobiltelefon. For å forhindre misbruk igjen skal slike fakturaer nå attesteres av avdelingsleder og driftsleder (mot tidligere kun driftsleder)

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget er enig med Kommunerevisjonen i at det har gått for lang tid fra NN fikk varsel om avskjed til avskjed faktisk ble meddelt. Kontrollutvalget har også merket seg at Park og idrett Oslo KF ikke har hatt gode nok rutiner for attestering av utgifter ved bruk av bensinkort og mobiltelefon, men at rutinene nå er endret for å forhindre at misbruk skal skje igjen. Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen om en orientering når inkassosaken mot NN er avsluttet.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.10.2008

88/08

Kontroll av folkevalgtes pensjoner

Saken gjelder:

I kontrollutvalgets møte 23.09.2008 fremmet F følgende merknader og forslag:

Merknader:

Riksrevisor Jørgen Kosmo uttalte seg til Aftenposten for 28.08.08 side syv, i forbindelse med pensjonssaken på Stortinget: Der tillegges riksrevisor følgende uttalelser:

”Stortinget må rydde opp selv.”

”Riksrevisjonen ikke har tenkt å påta seg den løpende kontroll med at stortingspensjonene heretter blir riktige.”

”Det er stortinget selv som må opprette den nødvendige kontrollen”

Kontrollutvalget i Oslo følger en annen praksis. Det kunne være av interesse at kontrollutvalget uformelt drøftet følgende problemstillinger:

Tema 1. Kan og skal kontrollutvalget tilsvarende gå inn i bystyrets disposisjoner?

Tema 2. Kan og skal kontrollutvalget tilsvarende kontrollere utbetalinger til de folkevalgte i kommunen?

Tema 3. Får Kontrollutvalgets vedtak om å ikke foranledige selskapskontroll med kommunens pensjonsinstans følger for kontroll tilsvarende Riksrevisjonens?

Tema 4. Bør Riksrevisjonens metodikk slik den fremgår av uttalelsene få konsekvenser for kontrollutvalgets løpende kontroll av lov om offentlig anskaffelser slik som den ble redegjort for i siste møte i kontrollutvalget?

Det burde kanskje i denne sammenheng vurderes om ikke kontrollutvalget burde invitere riksrevisor til en samtale.

Forslag:

I lys av riksrevisjonens kontroll av pensjonsutbetalinger på stortinget foreslås tilsvarende gjennomgang av Oslo Pensjonsforsikring AS for utbetalinger til Oslo kommunes politikere.

Sekretariatet ble bedt om å utarbeide et notat om de spørsmål som tas opp i Fs merknader.

Pensjonsordningen for folkevalgte i Oslo er regulert i *Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune* og i *Pensjonsvedtekter for Oslo kommune*. I Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune heter det i § 2 siste ledd:

For folkevalgte på heltid gjelder tjenstepensjonsordningen for Oslo kommune, jf de til enhver tid gjeldende pensjonsvedtekter i Oslo kommune.

I de gjeldende pensjonsvedtektenes kap 20 er det bestemmelser for kommunens folkevalgte. Det framgår av vedtektenes § 20-6 nr 1 at 16 års pensjonsgivende funksjonstid gir rett til full pensjon. For ansatte gir 30 års tjeneste full opptjening.

Nedenfor kommenteres de enkelte spørsmålene:

1. Kan og skal kontrollutvalget tilsvarende gå inn i bystyrets disposisjoner?

I Ot.prp. 70 2002-2003 som lå til grunn for endringene i bestemmelsene i kommuneloven vedtatt i 2003 om kontrollutvalg og revisjon, ble det sagt følgende om forholdet mellom bystyret og kontrollutvalget:

I dette ligger at det er kontrollutvalget som i praksis utøver det generelle tilsynsansvar som ligger til kommunestyret. Kontrollutvalget skal føre kontroll og tilsyn med alle andre organer enn kommunestyret - både utvalg, komiteer og administrasjonen. Utvalget har prinsipielt ikke et tilsynsansvar overfor kommunestyret selv, ettersom kontrollutvalget utleder sin myndighet fra kommunestyret. Dette vil imidlertid ikke hindre kontrollutvalget fra å uttale seg dersom kommunestyret for eksempel er i ferd med å treffe et ulovlig vedtak e.l. Men kommunestyret er prinsipielt ikke underlagt kontrollutvalgets tilsynsansvar.

Kontrollutvalget kan ikke føre tilsyn med om bystyrets vedtak er hensiktsmessige, men har plikt til å si ifra om vedtakene er ulovlige. Bystyret kan uansett be kontrollutvalget om å initiere særskilt revisjon av et nærmere angitt saksområde.

2. Kan og skal kontrollutvalget tilsvarende kontrollere utbetalinger til de folkevalgte i kommunen?

Utgiftene til lønn og godtgjørelser til folkevalgte i kommunen er omfattet av regnskapsrevisjonen. Dersom det skal foretas særskilte kontroller av slike utgifter utover ordinær regnskapsrevisjon, kan det gjøres i form av forvaltningsrevisjon og etter vedtak i kontrollutvalget.

Pensjoner utbetales av Oslo Pensjonsforsikring AS; det gjelder også for pensjonister som har opptjent pensjon i folkevalgte verv. Disse utgiftene omfattes av regnskapsrevisjonen for selskapet.

3. Får Kontrollutvalgets vedtak om å ikke foranledige selskapskontroll med kommunens pensjonsinstans følger for kontroll tilsvarende Riksrevisjonens?

I sitt møte 18.06.2008 tok bystyret til orientering kontrollutvalgets vurdering om at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å gjennomføre undersøkelser i Oslo Pensjonsforsikring AS etter kommuneloven § 80 første ledd, siste punktum. Dersom kontrollutvalget skulle ønske særskilt kontroll av pensjonsutbetalinger etter kommuneloven § 80, må det fremmes sak til bystyret om å åpne for slik kontroll.

4. Bør Riksrevisjonens metodikk slik den fremgår av uttalelsene få konsekvenser for kontrollutvalgets løpende kontroll av lov om offentlig anskaffelser slik som den ble redegjort for i siste møte i kontrollutvalget?

I oppslaget i Aftenposten 28.08.2008 som det vises til innledningsvis i merknadene, presiserte riksrevisor Jørgen Kosmo at Stortinget må rydde opp selv og at Riksrevisjonen ikke ”har tenkt å påta seg den løpende kontroll med at stortingspensjonene heretter blir riktige”.

I undersøkelsene av anskaffelser er det fra Kommunerevisjonens side og i kontrollutvalgets vedtak lagt til grunn at det er byrådet og de enkelte etater, bydeler og foretak som har ansvaret for at anskaffelsene foretas i samsvar med gjeldende bestemmelser og at det i nødvendig grad kontrolleres at så skjer.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 13.10.2008

Kontrollutvalgets sekretariat, 14.10.2008

Reidar Enger
sekretariatsleder